

Ļoti cienījamā Ministru prezidentes kundze!

Ļoti cienījamie deputāti, ministri, kolēģi!

Turpinot pagājušā gadā aizsākto tradīciju - ekonomikas debates, šodien Saeimā diskutējam par valsts finansēm un tautsaimniecības attīstību.

Kopš krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā, ekonomiskā situācija vairumā valstu, arī Latvijā, nav piedzīvojusi vēlamo izaugsmi – kritumi eksportā, importā un ražošanas apjomā. Pieauga valsts budžeta deficīts. Tēriņu pieaugums gaidāms arī aizsardzībai un tas ir attaisnojami.

Šobrīd būtiskākais valsts budžeta veidošanā ir atrast līdzsvaru starp aizsardzības budžeta pieaugumu un citu nozaru prioritāšu izpildi. Līdz 2026. gada valsts budžeta iesniegšanai Saeimai ir jāveic vairāki svarīgi mājas darbi - jāsamazina valsts pārvaldes izdevumi un, galvenais, jānodrošina budžeta līdzekļu efektīva izmantošana.

Neraugoties uz izaicinājumiem, pērn vērojamas arī pozitīvas tendences ekonomikā:

- Pēc vairākiem augstas inflācijas gadiem, piedzīvojām procentu likmju kritumu - tiek prognozēts, ka tas turpināsies arī šogad;
- Tika ielikti pamati enerģētiskās neatkarības paplašināšanai, kas šogad ļāva mums atslēgties no BRELL tīkla;
- Mums ir zems bezdarba līmenis;
- Piedzīvoti pieaugumi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs;
- Nodrošināta finanšu sektora stabilitāte;
- Neskatoties uz ārējiem riskiem, vispārējais valdības parāda līmenis Latvijā joprojām ir viens no zemākajiem Eiropas Savienībā.

Darāmie uzdevumi ir skaidri - jāsakārto publisko iepirkumu sistēma, jāpārskata ministriju izdevumi un prēmēšanas sistēmas, jānodrošina mērķēta pabalstu sistēma un darba nespējas lapu godīga piešķiršana.

Aicinu vēlreiz spriest par “nulles budžeta” ieviešanu visā valsts pārvaldē, kā arī pašvaldībās. Aizvien atvērts ir jautājums par valsts kapitālsabiedrību apvienošanu, pārvaldību un padomju skaitu. Šo jautājumu risināšana var radīt būtiskus ietaupījumus valsts budžetam. Noteikti jāpieturas pie stingras Valsts kontroles ieteikumu ieviešanas pēc iespējas īsākos termiņos, it īpaši tādās jomās kā publisko iepirkumu process, publisko pakalpojumu uzlabošana un vienkāršošana, kā arī birokrātijas mazināšana.

Kopš pagājušā gadā debatēm Ekonomikas ministrija uzsākusi daudz jaunas aktivitātes - veikta LIAA reorganizācija, notiek zemas īres namu būvniecība reģionos, tiek veicināta Latvijas reģionu ekonomiskā attīstība. Īpaši uzsverams ir paveiktais būvniecības nozarē - saīsināti termiņi, vienkāršotas procedūras ar mērķi - atvieglot investīciju ieguldīšanu Latvijā.

Lai sasniegtu ekonomikas ministra ambiciozo uzstādījumu - līdz 2035. gadam dubultot Latvijas Iekšzemes kopproduktu līdz 83 miljardiem eiro, ir vēl daudz darāmā.

Daudz svarīga veicams valdībai un Ekonomikas ministrijai, bet arī Saeimas iesaiste ir būtiska. Uzskatu, ka jau tuvākajā laikā ir jāveic sekojoši uzlabojumi, kas veicinās uzņēmējdarbības un ekonomikas attīstību, kā arī investīciju ieguldīšanu mūsu valstī:

- a) turpināt birokrātijas mazināšanu valstī visās jomās kompleksi un visaptveroši. Šobrīd Saeimā tiek skatīts Iesniegumu likuma grozījums, bet uzskatu, ka jāpārskata arī Administratīvā procesa likums - jāsaīsina termiņi, jāpārskata lēmumu saturs - pozitīva lēmuma gadījumā tiem jābūt īsiem un koncentrētiem;
- b) būtiski ir pārskatīt arī valsts un pašvaldību teritorijas plānošanu - teritorijas plānošanas dokumentus nav jāizstrādā no jauna ik pēc dažiem gadiem, bet tikai jāpārskata, taupot administratīvos un finanšu resursus;
- c) svarīgi attīstīt un stiprināt investoru “zaļo koridoru” valsts un pašvaldības iestādēs, kā arī veidot investīciju teritoriju datu bāzi, kurā ietvertas investīciju teritorijas visā Latvijā. It īpaši, lai stiprinātu militāro industriju.

Nereti mēs ekonomiku redzam tikai skaitļos, taču tā atspoguļojas arī mūsu izvēlēs. Mūsu katra individuālā atbildība ir izvēlēties Latvijā ražotus produktus. Atbalstot vietējos ražotājus, mēs atbalstām mūsu valsts ekonomiku, investējam mūsu cilvēkos, bet kas pats svarīgākais - mēs varam būt pārliecināti par preču un produktu kvalitāti.

Dzīvojot un domājot tālredzīgi, tas atspoguļosies arī mūsu valsts attīstībā.

Kolēģi!

Aicinu ikvienu aktīvi piedalīties debatēs. Aicinu ministrus fiksēt un ņemt vērā deputātu priekšlikumus un idejas. Tomēr, pats svarīgākais - aicinu visus mūs kopā aktīvi darboties Latvijas ekonomikas attīstības labā, lai pēc gada - nākošajās Ekonomikas debatēs Saeimā varam izvērtēt jau reāli sasniegtos rezultātus.

Paldies!